

Česká školní inspekce

Středočeský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní umělecká škola B. M. Černohorského Nymburk

Palackého třída 574, 288 02 Nymburk

Identifikátor školy: 600 002 292

Termín konání inspekce: 17. – 20. května 2004

Čj.:	h1-1044/04-04034
Signatura:	oc6kx125

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v hudebním (HO) a výtvarném oboru (VO) vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ materiálně-technických podmínek vzdělávací a výchovné činnosti v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004,
- ❖ průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v HO a VO vzhledem ke schváleným učebním dokumentům ve školním roce 2003/2004.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní umělecká škola B. M. Černohorského Nymburk (ZUŠ) je školou s HO, VO, tanečním (TO) a literárně-dramatickým oborem (LDO). Pracuje jako příspěvková organizace, kterou s účinností od 1. července 2001 zřídil Středočeský kraj se sídlem: Zborovská 11, 150 21 Praha 5.

Ve školním roce 2003/2004 navštěvuje ZUŠ 697 studujících. Počet vykazovaných žáků je v souladu s cílovou kapacitou (920) uvedenou v rozhodnutí o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení. Výuka všech rozhodnutím schválených oborů je členěna na přípravné a základní studium prvního a druhého stupně, rozšířené studium škola realizuje v HO a VO.

Umělecké vzdělávání probíhá v Nymburce, HO a LDO jsou také vyučovány v odloučeném pracovišti (289 12 Sadská, Palackého nám. 3).

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V HO A VO VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V ZUŠ B. M. Černohorského vede výuku v obou inspekci sledovaných oborech stabilizovaný učitelství sbor. V HO vyučuje 23 pedagogických pracovníků, z toho 13 na plný a 10 na částečný pracovní úvazek. Úplnou odbornou a pedagogickou způsobilost má 19 učitelů, částečně kvalifikovaní jsou čtyři pedagogové. Výtvarné vyučování vedou odborně a pedagogicky způsobilí vyučující a učitelka, jejíž pedagogickou kvalifikovanost plně nahrazuje dlouholetá praxe na tomto typu školy. Zcela nekvalifikovaní pracovníci ve škole nepracují a pedagogický sbor je vyššího věkového průměru.

Vzhledem k personálním podmínkám je rozsah nabídky hudebního a výtvarného vzdělávání dostatečný. V současné době se ředitelka školy snaží obnovit plně kvalifikovanou výuku hry na žesťové hudební nástroje.

Vedení školy tvoří ředitelka a zástupkyně. V odloučeném pracovišti není ustanoven odpovědný řídicí pracovník.

Ředitelka, zástupkyně, vedoucí šesti nástrojových sekcí a vedoucí oborů spolupracují v rámci činnosti umělecké rady. Ve vzorně vedené personální dokumentaci je vždy přesně specifikována pracovní náplň i kompetence všech pracovníků.

Na osobním kontaktu založený vnitřní informační tok je funkční. V naléhavém případě jsou učitelé informováni prostřednictvím školního rozhlasu nebo je svolána provozní porada. Pedagogická rada se schází pravidelně, zápisy jsou řádně vedeny a byly inspekci předloženy.

V organizačním řádu jsou uvedeny kompetence, povinnosti a práva pracovníků.

Řídící činnost je cílena především na provázanost všech oborů. Vedoucí oborů a nástrojových sekcí průběžně diskutují nad případnými problémy, obecně platné nedostatky jsou projednávány v průběhu konání pedagogické nebo umělecké rady.

Ředitelka se snaží o přímý dialog a předpokládá k tomuto způsobu jednání i odpovídající zpětnou vazbu. V současné době končí funkční studium školského managementu a zpracovává závěrečnou práci (Význam, formy a zaměření hospitační činnosti v ZUŠ), ve které chce zhodnotit zkušenosti získané ze své kontrolní činnosti. Inspekci předložila do měsíců školního roku rozvržený plán hospitačí dokladovaný písemnými zápisy. Celkový přehled o úrovni vyučovacího procesu si ředitelka doplňuje sledováním postupových a závěrečných zkoušek, návštěvou žákovských koncertů nebo jiných prezentací, kterých se zúčastňují všechny obory školy. Kontrolní činnost ředitelka průběžně projednává s vedoucími oborů a všichni společně hledají opatření ke zlepšení zjištěných nedostatků.

V oblasti personálních podmínek se vedení snaží o nejvyšší možnou kvalifikovanost pedagogického sboru, klade velký důraz i na průběžné další odborné a pedagogické vzdělávání učitelů.

Kritéria hodnocení práce zaměstnanců jsou jasně stanovena a respektována. Písemně vypracované sebehodnocení jednotlivých pedagogů nebo vyučovaných oborů nebylo inspekci předloženo.

Personální podmínky vzdělávání a výchovy v HO a VO jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVACÍ A VÝCHOVNÉ ČINNOSTI V HO A VO VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

V roce 1996 se ZUŠ přestěhovala do budovy na Palackého třídě a pro vyučování tak získala větší počet místností. V současnosti školou užívané prostory umožňují realizovat výuku v souladu s platnými učebními plány (UP).

Pro individuální vyučování mají učitelé HO k dispozici dostatečný počet učeben. Užívané místnosti jsou vybaveny klasickými novými i staršími klávesovými nástroji (křídla, pianina), pouze v jedné je elektronický klávesový nástroj (EKN). Starší klavíry kvalitních značek jsou pravidelně udržovány v provozuschopném stavu. Prostory používané kolektivními předměty nedostačují. Univerzální učebna hudební nauky (HN) a přípravné hudební výchovy (PHV) počtem pracovních míst (16) umožňuje naplňovat skupiny žáků pouze při dolní hranici UP povolené tolerance. Učitelé jsou rovněž omezováni ve výběru forem učení (např. nemohou do výuky zařazovat pohybové hry). Školní nábytek HO i VO je standardní.

Pedagogové HO mohou při vyučování používat video a audiotechniku, metalofony a sadu rytmických hudebních nástrojů.

Učitelé VO mají k dispozici dvě malé učebny. V současnosti upravované suterénní prostory budou sloužit pro výuku předmětu prostorová tvorba a pro skladování výtvarného materiálu. Nyní jsou sklady i archivy dokončených prací umístěny v učebnách. Tento fakt značně komplikuje vlastní výtvarnou činnost. Například starším žákům chybí odstup od studované reality, prakticky nemohou pracovat u ateliérových stojanů.

Sál (s kapacitou asi 60 míst) slouží k interním produkcím nebo jako orchestrální a souborová zkušebna. K pořádání závažnějších a prostorově náročnějších akcí škola využívá především místního divadla a kostela sv. Jiljí.

Vzhledem k dlouholeté tradici (ZUŠ byla založena v roce 1931) má HO dostatečný fond hudebních nástrojů, který je podle finančních možností ZUŠ postupně obnovován. Rozsah a uspořádání archivu hudebnin i zvukových nosičů dovoluje jejich operativní využívání. Všem učitelům podle aktuální potřeby slouží v ředitelně umístěná centrální knihovna, pedagogové VO mají příruční knihovnu a v učebně umístěnou funkční videotechniku.

Výpočetní technika je používána k administrativním účelům.

Ředitelka systematicky kontroluje materiálně-technické podmínky výuky a daří se jí postupně pracovní prostředí zlepšovat.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy v HO a ve VO jsou vzhledem ke schváleným učebním dokumentům velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V HO A VO

Vyučované obory – HO, VO

ZUŠ ve školním roce 2003/2004 poskytuje umělecké vzdělávání v hudebním, výtvarném, tanečním a literárně-dramatickém oboru.

Vzdělávání v ZUŠ ve školním roce 2003/2004 probíhá v souladu s kontrolovaným rozhodnutím MŠMT o změně v zařazení do sítě škol, vyučované studijní obory souhlasí s tímto rozhodnutím.

Vzdělávání v HO postupuje podle platných UP a organizuje výuku ve hře na klavír, EKN, akordeon, kytaru, housle, dechové nástroje a varhany. Dále obor vzdělává v pěvecké hlasové výchově, pěvecké výchově a zpěvu, PHV a HN. Žáci mohou uplatňovat získané instrumentální dovednosti v široké nabídce dalších aktivit. V rámci HO pracuje řada stálých i příležitostných souborů různého zaměření i obsazení, včetně pěveckého sboru.

Vzdělávání ve VO postupuje podle platné úpravy UP (dle varianty A základního studia).

Individuální a kolektivní rozvrhy hodin korespondují s UP HO a VO i jsou v souladu s výkazy žáků a vyučovacích hodin. Časová dotace jednotlivých předmětů HO a VO respektuje UP povolenou toleranci. Možnosti rozšířeného vyučování v HO využívají dva žáci a ve VO sedm žáků.

Ve VO je vyučováno dle platného vzdělávacího programu. Obsah výuky je realizován s převahou alternativního přístupu. Výtvarné vyjadřování v kresbě, malbě, grafice a modelování. Výuka HO je v souladu s učebními osnovami (UO).

Vzdělávání v HO a VO respektuje platné učební dokumenty.

Dokumentace HO a VO je vedena v předepsaném rozsahu a na odpovídajících tiskopisech. Při kontrole této dokumentace nebyly zjištěny závady.

Povinná dokumentace pro oba sledované obory průkazně zachycuje průběh vzdělávání.

Ředitelka spolu se zástupkyní provádí kontrolu plnění školou deklarovaného vzdělávacího programu (VO) a UO (HO) hlavně prostřednictvím hospitační činnosti. Vedení své poznatky z hospitací analyzuje a doplňuje sledováním výkonu žáků na veřejných vystoupeních (výstavách) nebo na komisionálních zkouškách v závěru školního roku (HO).

Kontrola naplňování učebních osnov obou oborů je účinná.

Rozvrhy hodin kolektivní i individuální výuky zohledňují časové možnosti rodičů k doprovázení mladších i dojíždějících žáků ze spádové oblasti Nymburk. Jsou sestaveny tak, aby respektovaly psychohygienické a didaktické zásady.

Ředitelka věnuje dostatečnou pozornost získávání nových žáků ke studiu, každoročně organizuje talentový průzkum v prvních třídách základních škol.

Součástí organizačního řádu je školní řád, který srozumitelně vymezuje studijní povinnosti, docházku a pravidla chování žáků.

Zprávy o prospěchu a chování studujících jsou zákonným zástupcům průběžně oznamovány v žakovských sešitech. V případě potřeby se rodiče mohou informovat přímo u vyučujících. Dalším zdrojem informací pro rodiče jsou třídní večery, veřejné koncerty a další školou pořádané prezentace.

Organizace výchovně-vzdělávacího procesu je funkční.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy v HO

Průběh a výsledky hudebního vzdělávání byly hodnoceny na základě 12 hospitací u 10 učitelů vyučujících pouze v ZUŠ Nymburk v předmětech HN, hra na klavír, zobcovou a příčnou flétnu, kytaru, housle, pěvecká hlasová výchova, orchestrální a komorní hra. Inspekce se rovněž zúčastnila zkoušky na veřejné vystoupení. Další informace byly získány studiem pedagogické dokumentace, zhodnocením výsledků v soutěžích, úspěšnosti v přípravě žáků k profesnímu studiu i četnosti prezentace školy na veřejnosti. Informace byly také čerpány z brožury vydané v roce 2001 u příležitosti 70. výročí založení školy.

Na inspekci navštívené hodiny byli všichni vyučující velmi dobře připraveni. V individuálních třídních knihách uvedené studijní plány měly různou kvalitu. Někteří učitelé v nich vypisovali pouze prostředky výuky (tj. výčet notového materiálu určeného k nastudování) a nedefinovali předpokládané výchovně-vzdělávací cíle. Inspekce se proto při hodnocení zaměřila především na vztah mezi stanovenými prostředky a cíli v porovnání s platnými UO.

Výuka byla ve sledovaných hodinách po věcné a odborné stránce vedena správně, vesměs se vyznačovala kvalitně rozpracovanou metodikou i dobrou organizací.

Vybavení učeben školním nábytkem je vzhledem k jejich velikosti jednoduché. Učitelé se však v rámci možností snažili vytvořit pro žáky esteticky působivé prostředí. Používání učebních pomůcek v individuálním i v kolektivním vzdělávání při hospitacích odpovídalo cílům výuky a bylo dostatečné.

Ve sledovaných předmětech většina žáků projevovala nadprůměrnou aktivitu. Učitelé zvolili účinné vyučovací metody, které odpovídaly věku, schopnostem i získaným dovednostem žáků. Na velmi dobré úrovni byla výuka v individuálním vyučování na hudební nástroje a zpěvu. Výrazným motivačním prvkem souborové hry byla žánrová pestrost.

V individuálním vyučování žáky silně motivovala možnost veřejné prezentace i blížící se předepsané postupové zkoušky.

Ve všech hodinách byla vyučujícími vytvořena atmosféra důvěry, vzájemná komunikace odpovídala věku studujících, jejich schopnostem orientovat se v dané problematice.

Učitelé své žáky hodnotili v průběhu vzdělávání především slovně. Většina běžně využívala průběžnou klasifikaci zaznamenávanou souběžně v žakovských sešitech a v třídních knihách.

K velmi dobrému hodnocení HO přispívá i pravidelná úspěšnost žáků v přijímacím řízení na konzervatoře, v soutěžích ZUŠ i kvalitní prezentace školy na veřejnosti.

Česká školní inspekce (ČŠI) hodnotí průběh a výsledky vzdělávání v HO jako velmi dobré.

Průběh a výsledky vzdělávání a výchovy ve VO

Výtvarné vzdělávání bylo inspekcí hodnoceno především prostřednictvím hospitací, prohlídkou dokončených prací žáků a dosti obsáhlé fotodokumentace. Centrální archiv výtvarných realizací není z prostorových důvodů systematicky veden.

Inspekci předložené a po měsících rozpracované tematické plány zohledňují aktuální (prostorové) možnosti oboru. Obsah učiva v předepsaných předmětech respektuje UP. V přímé přípravě na vyučování byla zaznamenána jasná posloupnost předpokládaných kroků, včetně zřetelné návaznosti na předchozí práci.

Vyučování vedou dva učitelé s dlouholetou pedagogickou praxí na ZUŠ. Jeden vyučující je plně kvalifikovaný, druhý splňuje podmínku odborné způsobilosti. Oba pedagogové postupují podle varianty A základního studia.

Všechny inspekci navštívené lekce byly řádně připraveny, použitá technika zpracování vyhovovala zadání, učitelé podporovali originalitu řešení a rozvíjeli fantazii i představivost žáků.

Vyučování probíhalo ve dvou učebnách. Rozměry místností částečně omezovaly rozsah výtvarného zadání i variabilitu zpracování. Učitelé tento problém organizačně velmi dobře zvládli. Žáci měli pro samostatnou práci k dispozici vše potřebné a vyučující ve stísněně působícím prostředí vytvořili příjemnou, inspirující atmosféru.

Ve školním roce 2003/2004 VO navštěvují žáci všech věkových skupin. Zařazování do ročníků odpovídá UP předepsanému členění, věkový rozdíl v jednotlivých skupinách je z psychohygienického hlediska vyhovující. Počty studujících ve skupinách jsou vzhledem k prostorovým podmínkám maximální.

Navštívené lekce probíhaly v tříhodinovém bloku. Vycházely většinou z přípravy a následné realizace prací zaměřených v souladu s dříve motivovaným zadáním (projekty). Učitelé při výuce používali vzhledem k věku skupiny vhodné metody a formy práce. Jejich citlivá korektura podporovala mimořádnou aktivitu žáků. Učivo bylo podáváno po věcné a odborné stránce správně.

V jednom případě byla vstupní motivace podpořena velkým množstvím ilustrativního materiálu. Žáci záměr vyučující pochopili a dokázali se v podpůrném materiálu orientovat. V průběhu vyučování nechybělo pozitivní slovní hodnocení, pro všechny lekce byla charakteristická klidná tvůrčí atmosféra. Komunikace a vzájemná interakce (učitel – žák) nesly rysy důvěry a spolupráce. Mezi žáky panovala ohleduplnost a tolerance, občas i snaha o vyjádření názoru nad prací svých spolužáků.

Úroveň výuky ve VO byla ČŠI hodnocena jako velmi dobrá.

Výsledky vzdělávání zjišťované školou

Škola zatím nemá písemně zpracovány systematické evaluační nástroje. Průběžnou analýzu výstupů z výchovné a vzdělávací práce pedagogů si ředitelka doplňuje návštěvou žákovských prezentací (HO a VO) ve škole i na veřejnosti. Celkové hodnocení výsledků HO si vedení školy dotváří sledováním průběhu komisionálních zkoušek v závěru školního roku. Tento způsob zpětné vazby umožňuje objektivně posoudit práci jednotlivých vyučujících i hledat případná opatření.

K porovnání výsledků vyučování obou oborů také slouží pravidelná účast školy v soutěžích vyhlašovaných pro ZUŠ MŠMT a úspěšnost absolventů při talentových zkouškách na střední odborné školy s uměleckým zaměřením

Celkově inspekce hodnotí kvalitu vzdělávání a výchovy v HO a VO jako velmi dobrou.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje uvedené ve zřizovací listině korespondují s kontrolovaným rozhodnutím MŠMT o změně zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

O kvalitním uměleckém vzdělávání v ZUŠ B. M. Černohorského Nymburk svědčí například úspěchy HO, který v loňském školním roce obdržel dvě první místa v krajském kole soutěže ZUŠ ve hře na příčnou flétnu. VO byl v tomto roce také úspěšný. 25 žáků se aktivně zúčastnilo mezinárodní výstavy „Lidice“ a sedm žáků oboru bylo přijato ke studiu na umělecky zaměřených středních školách.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina vydaná Středočeským krajem se sídlem: Zborovská 11, 150 21 Praha 5 (čj. OŠMS/3027/2001, dne 18. září 2001, dnem 1. července 2001)
2. Rozhodnutí MŠMT o změně v zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení (čj. 28 774/01-21, dne 16. listopadu 2001)
3. Učební plány pro základní umělecké školy (schválené MŠMT, čj. 18.418/1995-25, dne 26. června 1995, s účinností od 1. září 1995)
4. Vzdělávací program výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválený MŠMT, čj. 15865/2000-22, dne 26. dubna 2000, s platností od 1. září 2000)
5. Úprava učebních plánů výtvarného oboru základních uměleckých škol (schválená MŠMT, čj. 18 455/2003-22, dne 3. května 2002, s platností od 1. září 2002)
6. Časové tematické plány (zpracované vyučujícími VO – 2003/2004)
7. Třídní knihy pro individuální i kolektivní vyučování (HO, VO - 2003/2004)
8. Katalogy o průběhu studia (HO, VO – 2003/2004)
9. Přihlášky do ZUŠ (HO, VO - 2003/2004)
10. Protokoly o postupových a závěrečných zkouškách (HO - 2002/2003)
11. Protokoly o přijímacích zkouškách (HO - 2003/2004)
12. Katalog nastudovaných skladeb (HO)
13. Výkaz žáků a vyučovacích hodin (HO - 2003/2004)
14. Rozvrhy hodin podle žáků a vyučovaných předmětů (HO, VO - 2003/2004)
15. Organizační řád školy (dne 1. září 2003)
16. Vnitřní řád školy (dne 1. září 2003)
17. Povinnosti a práva zaměstnanců školy (dne 1. září 2003)
18. Malé desatero pro rodiče žáků ZUŠ (bez uvedení data)
19. Měsíční plán hospitací ředitelky školy (2003/2004)
20. Hospitační záznamy ředitelky školy (2003/2004)
21. Osobní složky zaměstnanců školy - doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků
22. Podkladová inspekční dokumentace
23. Inspekční zpráva (čj. 023 508/99-3412, dne 20. prosince 1999)
24. Zápis z jednání umělecké rady (2003/2004)

25. Zápisy z jednání pedagogické rady (2003/2004)

26. Výroční zpráva 2002/2003 (bez uvedení data)

ZÁVĚR

Inspekcí sledovaná ZUŠ se vyznačuje kvalitním vedením stabilizovaného pedagogického sboru a nadprůměrnou profesní odborností vyučujících. Nevýhodou současného personálního složení je vyšší věkový průměr učitelů.

Materiálně-technické podmínky hudebního a výtvarného vzdělávání dostatečně a efektivně umožňují vyučování v souladu s platnými učebními dokumenty. Problémem jsou prostorové podmínky vyučování kolektivním předmětům hudebního a výtvarného oboru.

Vyučující měli všechny hospitované lekce pečlivě připravené a promyšlené. Inspekce zaznamenala průběžné plnění dílčích vzdělávacích cílů, citlivý přístup k žákům a velkou osobní zainteresovanost učitelů. V HO inspekce zvláště hodnotí vyrovnanou nabídku výuky na hudební nástroje a možnost pestrých aktivit mimo vyučování hlavního nástroje.

Škola pozitivně rozvíjí osobnost žáků a jejich osobní kompetence, snaží se o kultivaci žákovských hodnot. Činnost ZUŠ jako celek významně obohacuje kulturní život města Nymburk a jeho okolí.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

ano

Složení týmu	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Jana Langerová	J. Langerová v.r.
Členové týmu	Jan Svoboda, externí pracovník	J. Svoboda v.r.

V České Lípě dne 22. června 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 22. června 2004

ano

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení	Podpis
Věra Janišová, ředitelka školy	V. Janišová v.r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Hrnčářská 763, 470 01 Česká Lípa. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	19. července 2004	h1-1057/04-04034
Zřizovatel	19. července 2004	h1-1056/04-04034

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
-	-	Připomínky nebyly podány.